

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 835/2011,

19. august 2011,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 seoses toiduainetes sisalduvate polütsükliliste aromaatsete süsivesinike piirnormidega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 315/93, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 2 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EÜ) nr 1881/2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes, ⁽²⁾ on sätestatud benso(a)püreeni piirnorm teatavates toiduainetes.
- (2) Benso(a)püreen kuulub polütsükliliste aromaatsete süsivesinike (edaspidi „PAH”) hulka ning on endise toidu teaduskomitee (edaspidi „teaduskomitee”) teadusliku arvamuse ⁽³⁾ kohaselt tunnistatud kantserogeensete PAH-ühendite esinemise ja mõju märgistusaineks. 2002. aasta detsembris esitatud arvamuses soovitas teaduskomitee analüüsida täiendavalt kõnealuste PAH-ide suhtelist osakaalu toiduainetes, et saada teavet järgmiseks läbivaatamiseks, mille käigus uuritakse benso(a)püreeni kui märgistusaine edaspidist sobivust.
- (3) Komisjoni soovitus 2005/108/EÜ ⁽⁴⁾ kohaselt kogusid liikmesriigid uusi andmeid toiduainetes sisalduvate kantserogeensete PAH-ide kohta. Komisjon palus Euroopa Toiduohutusametil (edaspidi „EFSA”) teaduskomitee arvamuse läbi vaadata, võttes arvesse uusi andmeid esinemise kohta, muud asjakohast teaduslikku teavet ning kokkupuute ülemmäära käsitlevat lähenemisviisi. Läbivaatamise raames paluti EFSA-l anda uus hinnang benso(a)püreeni kui märgistusaine edaspidise sobivuse kohta.
- (4) 9. juunil 2008. aastal võttis toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon

(edaspidi „teaduskomisjon”) vastu arvamuse toidus sisalduvate polütsükliliste aromaatsete süsivesinike kohta ⁽⁵⁾. Kõnealuses arvamuses jõudis EFSA järeldusele, et benso(a)püreen ei ole sobiv märgistusaine toidus sisalduvate polütsükliliste aromaatsete süsivesinike jaoks ning kõige sobivam oleks kasutada toidus sisalduvate PAH-ide määramiseks nelja (edaspidi „PAH4”) ⁽⁶⁾ või kaheksat (edaspidi „PAH8”) ⁽⁷⁾ konkreetset ainet hõlmavat süsteemi. Lisaks jõudis EFSA järeldusele, et võrreldes nelja ainet hõlmava süsteemiga (PAH4) ei paku kaheksat ainet hõlmav süsteem (PAH8) suurt lisaväärtust.

- (5) Lisaks jõudis teaduskomisjon kokkupuute ülemmäära käsitlevast lähenemisviisist lähtudes järeldusele, et keskmise eeldatava päevase kokkupuute korral on oht tarbija tervisele väike. Siiski oli suurte tarbijate puhul kokkupuute määr ligikaudu 10 000 , mis osutab tarbija tervist mõjutavale võimalikule ohule.
- (6) Lähtudes EFSA järeldustest ei ole võimalik jätkata kehtiva süsteemi kohaldamist, kus benso(a)püreen on polütsükliliste aromaatsete süsivesinike ainus märgistusaine. Seepärast on vaja muuta määrust (EÜ) nr 1881/2006.
- (7) Nelja aine (PAH4: benso(a)püreen, bens(a)antratseen, benso(b)fluoranteen ja krüseen) summa suhtes tuleks kehtestada uued piirnormid, seejuures tuleks säilitada eraldi piirnorm benso(a)püreeni suhtes.
- (8) Selline süsteem võimaldaks tagada, et toidus sisalduvate PAH-ide tase hoitakse tasemel, mis ei põhjusta ohtu tervisele ning PAH-ide sisaldust saaks kontrollida ka proovides, milles benso(a)püreen ei ole määratav, kuid mis sisaldavad muid PAH-ide.
- (9) Benso(a)püreeni suhtes eraldi piirnormi säilitamine võimaldab tagada varasemate ja tulevaste andmete võrreldavuse. Pärast selle muudatuse rakendamist tuleks teatava aja möödudes ja võttes arvesse rakendamisega seotud uusi andmeid, hinnata uuesti vajadust säilitada benso(a)püreeni suhtes eraldi piirnorm.

⁽¹⁾ EÜT L 37, 13.2.1993, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 364, 20.12.2006, lk 5.

⁽³⁾ Toidu teaduskomitee aramus toidus leiduvate polütsükliliste aromaatsete süsivesinikega seotud ohtude kohta inimeste tervisele (4. detsember 2002), http://ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out153_en.pdf.

⁽⁴⁾ ELT L 34, 8.2.2005, lk 43.

⁽⁵⁾ *The EFSA Journal* (2008) 724, 1–114.

⁽⁶⁾ Benso(a)püreen, krüseen, bens(a)antratseen, benso(b)fluoranteen.

⁽⁷⁾ Benso(a)püreen, krüseen, bens(a)antratseen, benso(b)fluoranteen, benso(k)fluoranteen, benso(g,h,i)perüleen, dibens(a,h)antratseen ja indeno(1,2,3-c,d)püreen.

- (10) Nelja aine (PAH4) summa puhul tuleks vastavusotsustes lähtuda madalamatest piirnormidest.
- (11) Polütsükliliste aromaatsete süsivesinike piirnormid peaksid olema ohutud ja nii madalad, kui on võimalik heade tootmis- ja põllumajandus-/kalandustavade abil saavutada. PAHide sisaldust käsitlevad uued andmed osutavad, et mõnes toiduaines on PAHide taustanivood varem arvatust madalamad. Seepärast kohandati benzo(a)-püreeni piirnorme, et need oleksid kooskõlas tegeliku madalama taustanivooga värsketes ja suitsutatud kahepoolmelistes molluskites.
- (12) Suitsutatud kala ja liha käsitlevad andmed osutasid samuti, et piirnorme on võimalik vähendada. Mõnel juhul võib osutada vajalikuks kohandada praegust suitsutamise tehnoloogiat. Seepärast tuleks suitsutatud kala ja liha puhul kehtestada kaheastmeline menetlus, mis võimaldaks kohaldada alates käesoleva määruse rakendamiskuupäevast kahe-aastast üleminekuaega enne madalamate piirnormide rakendamist.
- (13) Suitsukilu ja konserveeritud suitsukilu puhul on täheldatud suuremat PAHide sisaldust, kui muude suitsutatud kalade puhul. Suitsukilu ja konserveeritud suitsukilu jaoks tuleks kehtestada eraldi piirnorm, mis võtaks arvesse nende toiduainete puhul võimalikku saavutatavat sisaldust.
- (14) Kala lihaskoes, välja arvatud suitsukalas sisalduva benzo(a)püreeni varasema piirnormi kehtestamisel lähtuti asjaolust, et benzo(a)püreen on võimaliku keskkonnasaastatuse mürkainet. Siiski selgus, et PAHid muunduvad värskes kalas kiiresti ega ladestu lihaskoes. Seepärast ei ole värske kala puhul PAHide piirnormi säilitamine enam asjakohane.
- (15) Suurt PAHide sisaldust on täheldatud lõpptarbijale müüdava teatavat liiki kuumtöödeldud liha ja kuumtöödeldud lihatoodete puhul. Seda on võimalik vältida, kui järgida asjakohaseid töötlemistingimusi ja kasutada asjakohaseid seadmeid. Seepärast on vaja kehtestada PAHide piirnorm liha ja lihatoodete suhtes, mis on läbinud kuumtöötlemisprotsessi, mille käigus võivad teadaolevalt moodustuda PAHid (s.o ainult grillimine ja röstimine).
- (16) Vastavalt määrusele (EÜ) nr 1881/2006 ei kohaldata ajutiselt kakaovõi puhul õlide ja rasvade suhtes kehtestatud benzo(a)püreeni piirnorme ning oli ette nähtud, et kakaovõis sisalduvate PAHide piirnormide kehtestamise asjakohasus vaadatakse uuesti läbi 1. aprilliks 2007.
- Seejärel lükati läbivaatamine edasi kuni sel ajal EFSA korraldatud uue PAHe käsitleva teadusliku hindamise tulemuste selgumiseni.
- (17) Kakaovõis on PAHide sisaldus suurem kui muudes õlides ja rasvades. Enamasti on selle põhjuseks kakaoubade sobimatu kuivatamisprotsess ning asjaolu, et erinevalt muudest taimeõlidest ja -rasvadest ei saa kakaovõid rafineerida. Kakaovõi moodustab peamise osa kakaoga seotud toorsaadustest (nt kakaooad, kakaomass, purustatud kakaooad või kakaoliköör) ning seda sisaldavad nii šokolaad kui ka muud kakaost valmistatud tooted, mida sageli tarbivad just lapsed. Seega suurendab see inimeste, eriti laste, kokkupuudet PAHidega. Seepärast on vaja kehtestada kakaoubade ja nendest saadud toodete, sh kakaovõi suhtes PAHide piirnorm.
- (18) Kakaoubade suhtes kehtestatavad PAHide piirnormid peavad olema võimalikult madalad ning võtma arvesse tootjariikide praeguseid tehnilisi võimalusi. Piirnormide kehtestamisel tuleks lähtuda rasvadest, sest PAHid ladestuvad rasvafraktsioonis, st kakaovõis. Et võimaldada tootjariikidel nende piirnormidega kohanemiseks oma tehnoloogiat arendada, tuleks kakaoubade ja nendest saadud toodete suhtes piirnormi kohaldamise kuupäeva edasi lükata. Lisaks peaks nende toodete puhul kohaldama esialgu nelja ühendi summa suuremat piirnormi Madalamaid piirnorme tuleks kohaldada pärast kaheaastast üleminekuperioodi. PAHide sisaldust kakaoubades ja nendest saadud toodetes tuleks korrapäraselt kontrollida, et hinnata võimalust piirnorme tulevikus veelgi vähendada.
- (19) On tõestatud, et kookosõlis võib PAH4 sisaldus olla suurem kui muudes taimeõlides ja -rasvades. See on seotud protsentuaalselt suurema bens(a)antratseeni- ja krüseenisisaldusega, mida on kookosõli rafineerimisel keeruline eemaldada. Kookosõli suhtes kehtestatavad PAHide piirnormid peavad olema võimalikult madalad ning võtma arvesse tootjariikide praeguseid tehnilisi võimalusi. Kuna tootjariikides on oodata tehnoloogilisi uuendusi, tuleks PAHide sisaldust kookosõlis korrapäraselt kontrollida, et hinnata võimalust piirnorme tulevikus veelgi vähendada.
- (20) Praegused andmed, mis käsitlevad PAHide esinemist tera- ja köögiviljas, on piiratud. Olemasolevad andmed osutavad, et PAHide sisaldus tera- ja köögiviljas on pigem väike. Lähtudes praegustest andmetest, mis osutavad PAHide väikesele sisaldusele, ei ole põhjust piirnormide koheks kehtestamiseks. Siiski on EFSA osutanud, et seoses tera- ja köögiviljade rohke tarbimisega mõjutavad need oluliselt inimeste kokkupuudet PAHidega. Seepärast tuleks ka edaspidi jälgida PAHide sisaldust nendes kahes tooterühmas. Piirnormide kehtestamise vajadust hinnatakse edaspidi lähtuvalt uutest andmetest.

- (21) Suurt PAHide sisaldust on täheldatud ka mõnedes toidulisandites. Siiski on nende sisaldus muutuv ja sõltub konkreetsest toidulisandist. Toidulisandite kohta on vaja koguda täiendavaid andmeid. Toidulisandite suhtes PAHide piirnormide kehtestamise vajadust hinnatakse, kui kõnealused andmed on olemas.
- (22) Liikmesriikidele ja toidukaitlejatele tuleks anda aega käesoleva määrusega kehtestatud piirnormidega seotud kohanduste tegemiseks. Seepärast tuleks käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva edasi lükata. Enne käesolevas määruses sätestatud muudatuste kohaldamise kuupäeva turule viidud toodete jaoks tuleks ette näha üleminekuperiood.
- (23) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega ning ei Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole vastuväiteid esitanud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

1. Toiduained, mis ei vasta käesoleva määruse kohaselt muudetud määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa 6. jaos „*polütsükli- lised aromaatsed süsivesinikud*” sätestatud piirnormidele, mida kohaldatakse alates 1. septembrist 2012, kuid mis on seadusli-

kult turule viidud enne 1. septembrist 2012, võib turustada pärast nimetatud kuupäeva nende minimaalse säilimisaja või kasutustähtaja lõpuni.

2. Toiduained, mis ei vasta käesoleva määruse kohaselt muudetud määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa punktides 6.1.4 ja 6.1.5 sätestatud piirnormidele, mida kohaldatakse alates 1. septembrist 2014, kuid mis on seaduslikult turule viidud enne 1. septembrist 2014, võib turustada pärast nimetatud kuupäeva nende minimaalse säilimisaja või kasutustähtaja lõpuni.

3. Toiduained, mis ei vasta käesoleva määruse kohaselt muudetud määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa punktis 6.1.2 sätestatud piirnormidele, mida kohaldatakse alates 1. aprillist 2013, kuid mis on seaduslikult turule viidud enne 1. aprilli 2013, võib turustada pärast nimetatud kuupäeva nende minimaalse säilimisaja või kasutustähtaja lõpuni.

4. Toiduained, mis ei vasta käesoleva määruse kohaselt muudetud määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisa punktis 6.1.2 sätestatud piirnormile, mida kohaldatakse alates 1. aprillist 2015, kuid mis on seaduslikult turule viidud enne 1. aprilli 2015, võib turustada pärast nimetatud kuupäeva nende minimaalse säilimisaja või kasutustähtaja lõpuni.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnenendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. septembrist 2012.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. august 2011

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO

LISA

Määruse (EÜ) nr 1831/2003 lisa muudetakse järgmiselt.

(1) 6. jagu: polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud asendatakse järgmisega:

„6. jagu: polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud

Toode		Piirnormid (µg/kg)	
6.1	Benso(a)püreen, bens(a)antratseen, benso(b)fluoranteen ja krüseeni	Benso(a)püreen	Benso(a)püreeni, bens(a)antratseeni, benso(b)fluoranteeni ja krüseeni summa ⁽⁴³⁾
6.1.1	Õlid ja rasvad (välja arvatud kakaovõi ja kookosõli), mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana	2,0	10,0
6.1.2	Kakaoaad ja nendest saadud tooted	5,0 µg/kg rasva kohta alates 1.4.2013	35,0 µg/kg rasva kohta alates 1.4.2013 kuni 31.3.2015 30,0 µg/kg rasva kohta alates 1.4.2015
6.1.3	Kookosõli, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana	2,0	20,0
6.1.4	Suitsuliha ja suitsulihatooted	5,0 kuni 31.8.2014 2,0 alates 1.9.2014	30,0 alates 1.9.2012 kuni 31.8.2014 12,0 alates 1.9.2014
6.1.5	Suitsukala lihaskude ja suitsutatud kalandustooted ⁽²⁵⁾ , ⁽³⁶⁾ , välja arvatud punktides 6.1.6 ja 6.1.7. nimetatud kalandustooted Suitsutatud koorikloomade puhul kehtib piirnorm jässete ja tagakeha lihaskoe ⁽⁴⁴⁾ kohta. Suitsutatud krabi ja krabilaadsete koorikloomade (<i>Brachyura</i> ja <i>Anomura</i>) puhul kehtib see jässete lihaskoe kohta.	5,0 kuni 31.8.2014 2,0 alates 1.9.2014	30,0 alates 1.9.2012 kuni 31.8.2014 12,0 alates 1.9.2014
6.1.6	Suitsukilu ja konserveeritud suitsukilu ⁽²⁵⁾ ⁽⁴⁷⁾ (<i>Sprattus sprattus</i>); kahepoolmelised molluskid (värsked, jahutatud või külmutatud) ⁽²⁶⁾ ; Lõpptarbijale müüdiv kuumtöödeldud liha või kuumtöödeldud lihatooted ⁽⁴⁶⁾	5,0	30,0
6.1.7	Kahepoolmelised molluskid ⁽³⁶⁾ (suitsutatud)	6,0	35,0
6.1.8	Imikutele ja väikelastele ette nähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud ⁽³⁾ , ⁽²⁹⁾	1,0	1,0
6.1.9	Imikutele ette nähtud piimasegud ja jätkupiimasegud, sealhulgas imikutele ette nähtud piim ja piimal põhinev jätkupiimasegu ⁽⁸⁾ , ⁽²⁹⁾	1,0	1,0

Toode		Piirnormid ($\mu\text{g/kg}$)	
6.1.10	Meditsemiiniliseks eriotstarbeks ette nähtud dieetoidud, ⁽⁹⁾ , ⁽²⁹⁾ mis on mõeldud spetsiaalselt imikutele	1,0	1,0

⁽⁴⁵⁾ Madalama piirnormi arvutamisel on lähtutud eeldusest, et nelja aine kõik allpool määramispiiri olevad väärtused võrduvad nulliga.

⁽⁴⁶⁾ Liha ja lihatooted, mis on läbinud kuumtöötlemisprotsessi, mille käigus võivad moodustuda PAHid (s.o ainult grillimine ja röstimine).

⁽⁴⁷⁾ Konserveeritud toote puhul kasutatakse analüüsimiseks kogu konservi. Liittoote piirnormi leidmisel kohaldatakse artikli 2 lõike 1 punkti c ja artikli 2 lõiget 2."

(2) Lõpumärkus ⁽³⁵⁾ jäetakse välja.